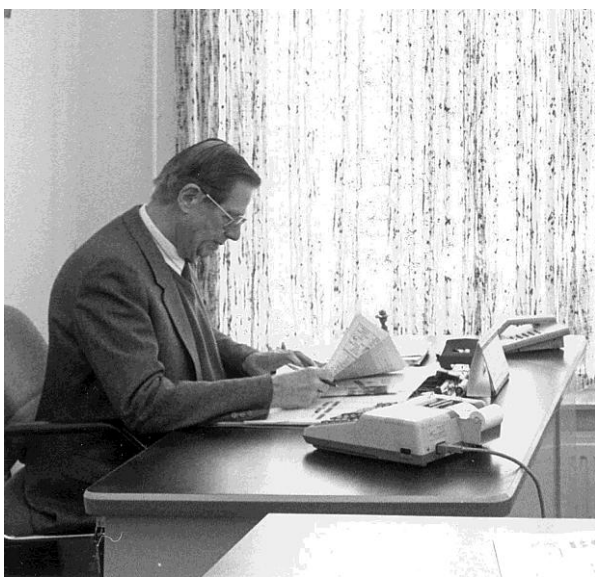

De Bornse Courant al 110 jaar bij de tijd: deel 2

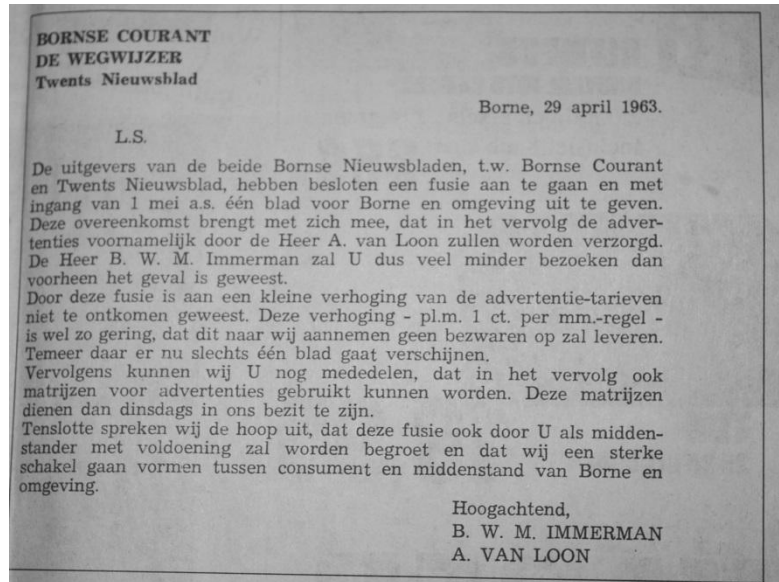
Annemarie Haak

Een respectabele dame, die wekelijks bij alle gezinnen binnen de gemeente op de deurmat valt, inmiddels al bij nagenoeg 10.000 adressen. Een krant waar naar uitgekeken wordt en die gretig gelezen wordt. De Bornse Courant is een medium dat hoort in een gemeenschap als Borne, die benieuwd is naar alles wat er in die gemeente gebeurt. Kortom de Bornse Courant is er voor de Bornse gemeenschap en dat nu al 110 jaar lang. Hier volgt het tweede deel van de lange historie van de Bornse Courant.

We pakken de draad weer op in de periode na de oorlog, de tijd waarin druk gewerkt wordt aan de wederopbouw. Jaren waarin veel zaken tevens veranderen. Zo ook met de Bornse Courant. In 1962 gaat het bedrijf over in handen van Adriaan van Loon. Hij is de nieuwe eigenaar van de boek- en kantoorboekhandel, de drukkerij en de Bornse Courant. Het echtpaar Over trekt zich terug in de ernaast gelegen woning en blijft nog jaren een goede buur. Nieuwe bezems vegen schoon, zegt het spreekwoord en dat is ook van toepassing op Van Loon. Vrijwel direct na de overname besluit hij de bibliotheek van de hand te doen. De platte-landsbibliotheek heeft in het Bornse inmiddels voet aan de grond gekregen en de animo voor de bieb van de drukkerij wordt steeds minder. Bovendien kan de vrij gekomen ruimte goed benut worden voor het bedrijf. Tegelijkertijd bewerkstelligt Van Loon een fusie met *De Wegwijzer*. In die jaren kende Borne nog een weekblad dat sinds 1952 gedrukt werd bij Drukkerij Immerman aan de Oude Almloseweg. Eigenaar B.W.M. Immerman gaf dit blad uit, dat oorspronkelijk een katholieke achtergrond had. Het was een huis-aan-huis krant. Werd er een serenade gebracht door de Harmonie, stond er een fietstocht op de rol, welke

A. van Loon in zijn kantoor

De aankondiging in de Bornse Courant van de overname van de Wegwijzer

huisarts had weekenddienst, geboortes, overlijdensberichten en natuurlijk de politieberichten en de gevonden voorwerpen werden vermeld. Uiteraard stonden er advertenties in van ondernemers die hun waren aanprezen.

Heel bekend waren de verhaaltjes van "Graads van 'n Wegwiezer" (Lex Meuris) op de voorpagina. De heren H.J. Ellenbroek (in de volksmond ook wel "Kleintje" genaamd) en H. Muizenbelt leverden onder meer de kopij. Gerhard ten Voorde zorgde voor het plaatselijke nieuws en Herman Ellenbroek die ambtenaar op de afdeling Sociale Zaken was, versloeg de politiek. Tevens stuurden Ellenbroek en Muizenbelt hun berichten door naar respectievelijk het Hengelo's Dagblad en de Twentsche Courant.

Op 29 april 1963 is de fusie een feit. Een groot weekblad is immers beter dan twee kleinere. De krant gaat verder onder de naam: *De Bornse Courant/De Wegwijzer*. Na verloop van tijd verdwijnt de vermelding *De Wegwijzer*.

De jaren daarna kenmerken zich als een periode van welvaart; de textiel fabriek Spanjaard beleeft zijn glorie dagen en ook Borne profiteert hiervan mee. Het aantal inwoners stijgt, er vestigen zich meer ondernemers en Borne groeit van een kleine platte-landsgemeente naar een dorp van formaat. In de Stationsstraat, naast de drukkerij, bouwt Meubelen de Boer een nieuw pand. Omdat de grond niet al te stevig is, moeten er heipalen geslagen worden. Met

Het kantoor zoals het er nu nog steeds uitziet.

grof geweld verdwijnt de ene na de andere paal in de grond. Het dreunen wordt echter teveel voor de woningen die ernaast liggen. "Deze huizen waren al erg oud, er moest al regelmatig iets gebeuren aan het onderhoud", vertelt A. van Loon in een interview. "In de winter vonden we regelmatig stuifsnieuw op de zolder. Tegen dit geweld waren ze niet meer bestand". De muren begonnen te scheuren, het geheel begon te verzakken. Het was gedaan met het prachtige Jugendstilpand. Voor de eigenaar toch een moeilijke tijd. "Ik moest in korte tijd een aantal heel belangrijke beslissingen nemen. Mijn pand was kapot, daar moest een oplossing voor komen en bovendien stond ik voor de keus of ik de boek- en kantoorboekhandel wel voort wilde zetten. Zowel de Bornse Courant, als deze tak van het bedrijf liepen goed, maar er was geen ruimte om beide goed te runnen. Van huis uit ben ik drukker, daar ben ik voor opgeleid, maar het kostte mij moeite om twee heren te dienen".

Uiteindelijk, nadat gemeente en aannemer geraadpleegd waren, werd besloten om de bovenverdieping van het winkel-pand en het woonhuis te verwijderen, het winkelpand te slopen en er een nieuw, eigentijds pand met kantoor-ruimte te bouwen. Van Loon, die met zijn gezin inmiddels in het woonhuis naast de drukkerij woonde, verhuisde naar de Van Heemskerkstraat. Een zeer ingrijpende verbouwing, waarna er zo goed als niets meer overbleef van het oorspronkelijke pand. "Achteraf heb ik vaak gedacht: Hoe hebben ze ooit toestemming kunnen geven voor deze sloop! Nu denkt men daar heel anders over. Dit prachtige pand had bewaard moeten blijven en gerenoveerd, maar in die tijd had men niet zoveel oog voor dergelijke zaken. Er werd geen moment bij stil gestaan. Op dezelfde wijze zijn zoveel mooie gebouwen

afgebroken in Borne, waar we nu spijt van hebben".

Het bedrijf wordt voortgezet onder de naam Drukkerij Van Loon/Bornse Courant. Op verzoek van de ondernemers wordt in die tijd tevens de *Bornse Zaken-gids* geïntroduceerd. Door een groter bereik te krijgen voor de advertenties, vond men dit wenselijk. "Ik besloot daarop een afgeslankte vorm van de Bornse Courant uit te geven met hoofdzakelijk advertenties, aangevuld met aankondigingen en mocht er ruimte over zijn, dan werd een nieuwsverhaal gepubliceerd. Het voordeel hiervan was dat de krant huis-aan-huis bezorgd werd". Het aantal abonnees bedroeg destijds 5000. De Bornse Courant groeide, er werden kran-ten uitgegeven van 14 tot 16 pagina's. Hierbij moet wel vermeld worden dat de krant in een

kleiner formaat uitkwam.

In 1978 vierde de Bornse Courant haar 75-jarig bestaan met een receptie die gehouden werd in het Protestants Centrum, op de plek waar nu het Kulturhus staat. Het team dat werkte op de drukkerij bestond uit Theo Vleerbos, Harry Filart en Ben Podt. Op kantoor zat Ali Huigen.

Een jaar later haalde de Bornse Courant landelijke bekendheid. Een cameraploeg van de KRO maakte opnames voor de documentaire "de God van Borne oftewel "Neem je pet af jongen, daar komt een heer aan". Een reportage over Jacob Spanjaard, de meest bekende directeur van de textielfabriek. Drie dagen lang zijn regisseur Leo Akkermans en cameraman Henk Jenner in de drukkerij om het drukproces van de krant te volgen.

Het vervaardigen van de krant neemt een groot deel van de week in beslag. Alle kopij die binnenkomt, wordt overgetypt op de zetmachine. De stroken, die deze machine produceert, plakt Vleerbos op lege

Filmers in de drukkerij. Op de voorgrond Theo Vleerbos

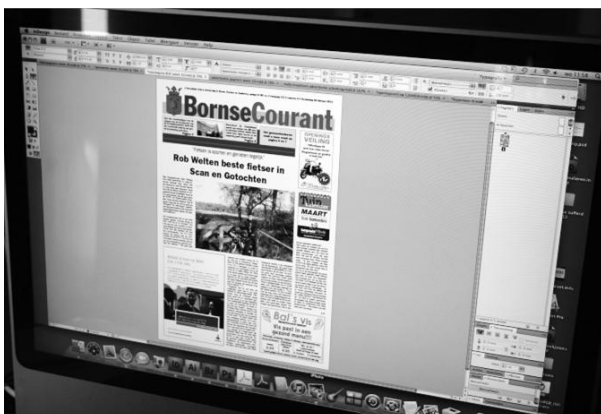
krantenpagina's. Foto's worden in de eigen drukkerij ontwikkeld, advertenties vervaardigd door Filart. Vervolgens wordt de pagina opgemaakt. Alles is handwerk, lijntjes worden met een zwarte pen getrokken. Dinsdagmorgen starten de persen met het drukken van de voorpagina. Een oorverdovend lawaai, dat pas verstomt wanneer de laatste pagina op donderdagmorgen klaar is. Vervolgens worden de pagina's gevouwen en met de hand in elkaar gestoken. De administratief medewerkster telt daarna de kranten en maakt de stapels klaar voor de bezorgers.

"Dat was telkens weer een hele klus, maar we hadden een goed team dat goed op elkaar ingespeeld was. Dat heeft mij al die jaren gestimuleerd en daarom heb ik het ook zo lang volgehouden", verklaart Van Loon, die al bijna tachtig jaar was, toen hij zijn werk neerlegde. "Elke club, hoe klein ook, moet de gelegenheid hebben om in de krant te komen. Dat onderscheidt de Bornse Courant van andere kranten en daarom wordt ze zo goed gelezen. Mensen vinden er iets van zichzelf in terug".

In 1996 gaat de Bornse Courant over in handen van Wegener. De oude drukpersen worden verkocht en de krant wordt gedrukt op de persen van Wegener in Enschede. Tonnie Stegeman zet het bedrijf voort. Vleerbos gaat met pensioen en Filart en Podt krijgen een baan bij Tubantia in Enschede. De krant komt uit in het dagbladformaat, de computer doet zijn intrede en al gauw wordt de complete krant op de pc opgemaakt. In 2002 viert de Bornse Courant haar 100ste verjaardag en komt uit met een speciale editie. Kopieën van de eerste kranten en ook van de eerste oranje krant van vlak na de bevrijding staan er in afgedrukt. Verder geven veel bekende Borne-naren hun lovende kritieken over de Bornse Courant.

Het grote formaat blijkt echter geen succes en toen veel kranten overgingen op het kleinere en handzamer tabloidformaat, bleef de Bornse Courant niet achter.

We schrijven het jaar 2006. De Zakengids verdwijnt en de Bornse Courant is niet langer een krant voor abonnees, maar is sindsdien een huis-aan-huisblad.

De Bornse Courant digitaal

De jubileumkrant die uitgegeven werd ter gelegenheid van de honderdste verjaardag van de krant.

Achteraf blijkt de Zakengids een grote concurrent te zijn geweest, die het aantal abonnees drastisch heeft doen dalen. Zo sterk dat het niet meer loonde om twee kranten uit te geven. Desondanks kan de krant gewoon elke week verschijnen. Mede dankzij het gemeentenieuws komt ze bij elk adres op de mat. Jan Stoop verzorgt al sinds 1977 het politieke nieuws en ikzelf schrijf al sinds 1990 over alles wat er verder in onze gemeente gebeurt. De laatste jaren is Truus Spit ons komen versterken, zij richt zich op het schrijven van rubrieken. Door het enorme netwerk en de vele contacten die we in de loop der jaren hebben opgebouwd, kunnen we het plaatselijke nieuws soms eerder hebben dan het regionale dagblad. En daar zijn we best een beetje trots op!

Momenteel verkeert de krant echter in zwaar weer, net als alle andere kranten en dagbladen in het land. De crisis slaat hard toe, niet alleen de consumenten houden de hand op de knip, maar ook de ondernemers en dat betekent minder aanbod aan advertenties. En die zijn voor een krant van levensbelang. Desondanks blijven we positief en maken we plannen voor de toekomst. We zijn bezig om de krant ook on-line te laten verschijnen. Een digitale Bornse Courant die door iedereen over de hele wereld gelezen kan worden! Voor de adverteerders eveneens een enorme opsteker.

De Bornse Courant heeft al menige storm doorstaan, laten we hopen dat dit weekblad dat zo uniek is en zo verbonden met Borne, ook deze depressie weer te boven komt.